

سوالات امتحانات نهایی مبحث محور

درس تاریخ ۳ انسانی - درس ۵ - نهضت مشروطه ایران

گردآورنده: آیدا علی‌بخشی رتبه ۲۹ منطقه دو کنکور انسانی ۱۴۰۰

(۱) استبداد صغیر را توضیح دهید. (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۴)

---

(۲) مهمترین خواسته های روسیه طی اخطار به دولت ایران در سال ۱۲۹۰ ش. چه بود؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۴)

---

(۳) سیاحت نامه ابراهیم بیگ اثر کیست؟ (۰/۲۵)

۱- میرزا صالح شیرازی

۲- زین العابدین مراغه ای

۳- اعتمادالسلطنه

۴- خاوری شیرازی

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۴)

---

(۴) مهمترین خواسته های مهاجرین را در جریان مهاجرت صغری بنویسید. (۰/۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۴)

---

۵) کدام یک از گزینه های سمت راست با شماره های سمت چپ در ارتباط است؟ (هر مورد

۰/۲۵)

الف- نویسنده کتاب حقایق الاخبار ناصری	۱- میرزا فتحعلی آخوندزاده
ب- نویسنده کتاب صدرالتواریخ	۲- ناظم الاسلام کرمانی
ج- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان	۳- محمد حسن خان اعتمادالسلطنه
	۴- میرزا محمد جعفر خورموجی

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۳)

۶) بست نشینی را توضیح دهید. (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۳)

۷) مهاجرت صغری را توضیح دهید. (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ مرداد ۱۴۰۳)

۸) یک مورد از ویژگی های بارز دوره دوم مشروطه ایران را بنویسید. (۰/۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۳)

۹) مطابق با قرارداد ۱۹۰۷م. بر روی نقشه ایران شماره هایی نوشته شده، براساس آن به

سؤالات زیر پاسخ مناسب دهید. (۰/۷۵)

الف) شماره ۱: منطقه تحت نفوذ .....

ب) شماره ۲: منطقه تحت نفوذ .....

ج) شماره ۳: منطقه

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۳)

۱۰) آیت الله شیخ فضل الله نوری خواستار ایجاد چه نوع مشروطه ای در ایران بود؟ (۵/۰)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۲)

۱۱) سیاحت نامه ابراهیم بیک اثر کیست؟

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۲)

۱۲) متن زیر را بخوانید و به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید. (۵/۰)

زنان ایرانی در بسیاری از نهضت های تاریخ معاصر ایران در زمینه های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نقش ارزنده ای ایفا نمودند. علاوه بر نقش تاریخی زنان در نهضت تحریم تنباکو، در نهضت مشروطه نیز زنان به کارهای خردمندانانه ای دست زدند. اکثر فعالیت های آنان بر گرفته از هویت ایرانی - اسلامی بوده است؛ به عنوان نمونه در جریان مهاجرت صغری، زنان با شرکت در تظاهرات خیابانی خواهان بازگشت علما شدند. پس از صدور فرمان مشروطه، زنان به مجلس رفتند و خواستار تکمیل قانون اساسی توسط نمایندگان شدند. زنان به هنگام تأسیس بانک ملی با اهدای طلا و زیورات شخصی خود، بخشی از سرمایه بانک ملی را تهیه

کردند و پس اندازه‌های خود را در اختیار دولت گذاشتند تا این امر ملی به دور از دست خارجی‌ان و استقراض از آنها انجام شود.

الف- فعالیت زنان ایرانی در تاریخ معاصر بر گرفته از چه هویتی بود؟

ب- زنان ایرانی پس از تأسیس بانک ملی با چه هدفی پس اندازه‌های خود را در اختیار دولت قاجار قرار دادند؟

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۱)

---

۱۳) درخواست‌های مهاجران در دو مهاجرت صغری و کبری را در جریان نهضت مشروطه با هم مقایسه کنید. (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۱)

---

۱۴) زمینه‌های ورود تفکر مشروطه خواهی به ایران به چه شکل‌هایی فراهم شد؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۰)

---

۱۵) به نظر شما چرا برخی از روزنامه‌های فارسی زبان در دوره قاجار، خارج از ایران چاپ می‌شد؟ (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۰)

---

۱۶) سیاست موازنه منفی را توضیح دهید. (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۹۹)

---

(۱۷) دو اندیشه اعتدالیون و دمکرات‌ها در جریان انقلاب مشروطه و تشکیل مجلس دوم را مقایسه کنید. (۱)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۹۹)

---

(۱۸) روزنامه نگاری در دوره قاجار پیش از را با مشروطه پس از وقوع انقلاب مشروطه مقایسه کنید. (۲)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۹۹)

---

(۱۹) نظام حکومتی ایران در دوران پیش از انقلاب مشروطه را با خواسته‌های ایرانیان از انقلاب مشروطه مقایسه کنید. (۲)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۹۹)

پاسخنامه

(۱)

از به توپ بستن مجلس به دستور محمدعلی شاه که یک سال به طول انجامید، بار دیگر استبداد در ایران به جای مشروطیت حاکم شد را دوره استبداد صغیر میگویند.

---

(۲)

۱- اقدام های مورگان شوستر متوقف و او از ایران اخراج شود. ۲- بدون موافقت روس و انگلیس، از استخدام اتباع خارج در ایران، خودداری شود. ۳- هزینه نگهداری قوای روسیه در ایران را، دولت ایران پرداخت کند.

---

(۳)

گزینه ۲.

---

(۴)

۱- ایجاد عدالتخانه (دادگستری) ۲- عمل به قانون اسلامی

---

(۵)

۴- میرزا محمد جعفر خورموجی

۳- محمد حسن خان اعتمادالسلطنه

۲- ناظم الاسلام کرمانی

---

(۶)

سنت بست نشینی و تحصن که از دیرگاه در ایران معمول بود. بیشتر در مساجد، زیارتگاه ها، و اماکنی صورت می گرفت که مورد احترام مردم قرار داشت با باورهای دینی آنها سازگار بود.

---

(۷)

مهاجرت روحانیون و مردم به شهر ری و تحصن در صحن حضرت عبدالعظیم به مهاجرت صغری مشهور است.

---

(۸)

۱- اختلاف های شدید بین طرفداران مشروطه ۲- مداخله های آشکار و سلطه گرانه روس و انگلیس در سرنوشت ایران.

---

(۹)

الف) روسیه

ب) انگلستان

ج) بی طرف

---

(۱۰)

مشروطه مشروعه

---

(۱۱)

حاج زین العابدین مراغه ای

(۱۲)

الف- بر گرفته از هویت ایرانی - اسلامی بود. ب - تا این امر ملی به دور از دست خارجیان و استقراض از آنها انجام شود.

(۱۳)

در مهاجرت صغری مهاجران خواستار ایجاد عدالت خانه (دادگستری) و عمل به قانون اسلامی بودند، اما در مهاجرت کبری خواهان برکناری عین الدوله از صدارت، ایجاد عدالت خانه، فراهم کردن زمینه برای بازگشت مهاجران به تهران و تشکیل دارالشورا بودند.

(۱۴)

به شکل های مختلف نظیر اعزام دانشجو به خارج، سفرهای درباریان و سیاستمداران به خارج و مهاجرت برخی از ایرانیان به کشورهای مختلف فراهم شد.

(۱۵)

به این دلیل که این گروه از روزنامه ها نگرش سیاسی داشته و از وضع موجود انتقاد می کردند. از طرفی چون در زمان قاجار آزادی بیان نبود و شیوه حکومت استبدادی آنان مانع از چاپ مطالب انتقادی می شد، در نتیجه گروهی از آزادی خواهان ایرانی روزنامه های خود را در خارج از ایران چاپ کرده و مخفیانه به ایران می فرستادند تا موجب بیداری مردم ایران شوند.

(۱۶)

بعد از به توپ بستن مجلس توسط محمدعلی شاه و انحلال مجلس، بار دیگر در ایران استبداد برقرار شد. این دوره که حدود یک سال طول کشید، به دوره استبداد صغیر معروف است.

(۱۷)

اعتدالیون مذهب را سدی محکم در برابر ظلم و بی عدالتی می دانستند و اجرای شریعت را در دستور کار خود قرار داده بودند، اما دمکرات ها بر جدایی دین از سیاست تأکید می ورزیدند تا مشروطه را از جنبه های دینی تهی کنند و نهضت را از آرمان های اصیل آن دور سازند.

(۱۸)

در دوران پیش از مشروطه به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان، برخی از روزنامه نگاران در خارج از کشور اقدام به چاپ روزنامه هایی به زبان فارسی کردند و نسخه هایی از آنها به صورت مخفیانه به داخل ایران می رسید.

انقلاب مشروطه باعث گسترش سریع نشریات و توسعه فعالیت های روزنامه نگاری در ایران شد. روزنامه نگاران مشروطه خواه با شور و شغف فراوان درباره مفاهیمی مثل آزادی، آدمیت، برابری، عدالت، بیداری، حقوق، ترقی، وطن، استقلال و ... مطلب می نوشتند.

(۱۹)

نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه، پادشاهی مطلقه و استبدادی بود و شاه در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدود برخوردار بود در این شرایط مردم ایران با انقلاب مشروطه خواهان تغییر شیوه اداره کشور شدند و درصدد برآمدند که حکومت خودکامه قاجار را به سلطنتی مشروطه در چارچوب قانون و تحت نظارت نمایندگان خود در مجلس شورای ملی در آورند.

